

GÜNÜN AKTUALİTESİ

1966 yılının bittiği
şu günlerde

radyoda ve yayım sü-
tunlarında yer alan, bir
yünlük Türk plâstik sa-
natlarının iç ve dış ça-
lışmaları ve bu çalışma-
lar da çaba gösteren sa-
natçılarla ilgili konu-
bazı kimselerle istis-
mar edilmiş, bu konuda
bilgileri ve kültürleri ol-
mayanlar, Milliyetçi
Türk sanatçıları hak-
lı olarak yazmaya ve ko-
nuşmaya mecbur etmiş-
tir.

Bu konu bitaraf ola-
rak kamu oyuna açık-
lanmamış, taraf tutul-
muştur. Oysa sanatta
önce akıl, mantık sonra
his ve dostluk gelir. Bu
davranışlar biz Türk
milliyetçi, ressam ve
heykeltıraşlarını hayal-
kırıkhıma uğrattı. Şöy-
leki; istismarcılık has-
tahğı Türk plâstik sa-
natlarına da sıçramış-
tır. Türk resim sanatı
tarihine bakmamız bu-
gün gittiğimiz yanlış yol-
dan bizi geri çevirecek
tir. Osman Hamdi bey,
Şeker Ahmet Paşa, ve
Süleyman Seyyit bey-
ler dürüst, samimi Türk
resim sanatımızın güzi-
de sanatçıları ve örnek-
leridir. Hürmetle anıla-
caklardır. Devamla Tür-
kiye Cumhuriyetinin ku-
ruluşundan bu yana dev-
rimle beraber yetişen
Türk modern resminin
kuruluşuna öncülük e-
den eserlerine şahsi
özelliklerini katan Çallı
İbrahim, Nazmi Ziya,
Namık İsmail beyler, da-
ha yakınımız olan eser-
lerinde daima şirin A-
nadolumuzun yaşayış
ve inancının esprisini
Türke has renk ve çiz-
gilerini dile getiren de-
ğerli ressamımız Tur-
gut Zaim.

Türk resim sanatı nereye gidiyor?

*Tecrübeler sanat tarihi zincirinde gös-
termiştir ki halka hitap etmeyen dolayısıyla
temeli olmayan san'at ve san'at eseri uydurma
olarak kalacak unutulup gidecek, tutunamı-
yarak ölecektir...*

Bu ressamlarımızdan
başka çağdaş Türk res-
mini daha güzele, ileri-
ye götürmeye çalışan
bir çok genç ressam ve
sanatçılarımız vardır.
Zamanla bu gençlerde
değerlerini bulacaklar-
dır.

Biz; Türk resminin
Çallı devresinden sonra-
ki durumuna baktığımız
zaman nedense Paris
ekolüne bir hayranlık
başladığımız görüyoruz.
Bu, Türk milli şuuruna,
Türk kültürüne bir sırt
çevirmedi. Paristen ne
alacaktık ne getirecek-
tik? Ancak tuval boya
fırçamız vardı. Ya fikri
muhtevası ne olacaktı?
Olan olmuş batının te-
mel fikir yönü bırakıl-
mış, süslü dış yönü mem-
leketimize taşınmıştır.
İşte Paris ekolü hay-
ranlarımızın bu günkü çı-
rakları batıdan gelen
ruhsuz bir hasta sanat
üzerinde çalışmalar, ge-
tirdikleri sanata Milli,
Türklük vasfını katma-
mışlar veya katamamış-
lar, taklitçilikten öteye
gidememişlerdir.

Milli şuur sahibi sa-
natçılarımızın bu konu-
ya el atmaları sonucu.

bulanık suların durul-
ması ve berraklaşmasını
sağlayacak ve Türk sa-
natı doğacaktır. Manen
ve maddeten bu kökü
nereye bağlı olduğu bel-
li olmaya, bizce malûm
soysuz sanatın sanatçı-
ları gerçekten Türkün

YAZAN:
**Mustafa
AYATAÇ**

sanat temsilcileri ola-
maz. Bunlar halkın dü-
şünüş ve esprisini anıla-
mayan özel çıkarlarını
düşünerek bir sosyete
azınlığın günlük mon-
den hayatına hitap e-
den resimcikler yap-
maktadırlar. Halkçı ol-
duklarını ileri süren bu
sanatçıların Türk halkı
kat'iyen anlamamakta-
dır. Bunlar imkânlar bu-
lup sinsice Devletten çı-
kar sağlamakta, basın
hayatına girmekte söy-
lediklerini, hele halkın
hiç anlamadığı bir dille
cüce sanatlarını savun-
maktadırlar. Ve böylece
de kamu oyunu aldat-

maktadırlar. Gerçek
Türk milli sanatının ça-
bası içinde olan biz sa-
natçılar bunları gör-
mekteyiz.

Terrübeler, sanat ta-
rihi zincirinde gös-
termiştir ki halka hi-
tap etmeyen dolayısıyla
temeli olmayan sanat
ve sanat eseri uydurma
olarak kalacak, unutu-
lup gidecek, tutunamı-
yarak ölecektir. Mideci
ve asalak sanatçı ola-
maz, olsa bile memleket
halkının sırtından geçi-
nen asalak ve şarlatan-
dan başka ne olur. Lâf-
azanlıkla genç dimağla-
rı yanıltarak fırçaların-
da bir çüce kadar şah-
siyet olamıyan bu de-
ğerde küçük sanatçılar
otuz yıldır kıymetli sa-
natçı yetişmesini önle-
mişlerdir.

1966 yılında iç ve dış
yönünden Türk plâstik
sanatlarındaki çalışma-
lardan gayet yanlış kı-
sır tarafçı bir dille söz-
edilmiştir. Panorama
halka yanlış gösterilmiş-
tir. Bazı eleştiricilerde
bu küçük sanatçılara
methiyet okumuş ve yaz-
mışlardır.

Söylenecek sözü olma-
yan insanın yapacağı lü-
zumsuzca işler ve dav-
ranışlar olur. Artık iyi-
ce anlaşılmalıdır ki bu
gün Milliyetçi Türk sa-
natının öz karakteri gün-
ışığına çıkmaktadır. Ya-
zı, minyatür, olarak A-
nadolu ve Orta Asyada
birçok mabed freskleri-
miz mevcuttur. Bunlar-
dan ders almamız lâzım-
dır. Milliyetçi Türk ru-
hu ile çizgi ve renkleri-
mizi bu gelenekçi sanatı
mızın üzerinde kendi
şahsiyetimizi de kata-
rak modernize etmemiz
lâzımdır. Taklitçiliğe ar-
tik son verilmelidir.